

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De aliis conditionibus ex parte profitentis ad professionem requisitis. §. vlt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

causa ita efficax proponi poterat honestas concessio-
 quod amplius constabit ex modo dicendis. Verum ex voto
 obedientiae, vel paupertatis absolute prohibita, quales sunt
 vendere à te arte facta & pretium illorum parentibus conce-
 dere, donata tibi illis tribuere, pecuniam apud te retinere eis
 distribuendam, regulariter credo omnes has actiones te obligat-
 um esse exercere in fauorem patris grauius egentis, perita
 prius licentia à Praelato, si praesumitur concedenda; quia hæc
 non dedecent religiosum statum, cum sæpe ex facultate &
 licentia Praelatorum in fauorem monasterij, vel aliorum exer-
 ceantur absque vlla nota, & scandalo, & ex alia parte eas exer-
 cens non censetur docere, & retrocedere à religioso statu, &
 substantiali religionis ordine. Quoties igitur actiones huius
 qualitatibus sunt, tenetur superior ad eas præstandas licentiam
 concedere religioso, cuius parentes grauius indigent, quia est
 causa satis honestans dispensationem. Quod si non concedit,
 poterit religiosus illas operari secluso scandalo, & violentia
 ex præsumpta superioris maioris voluntate, vel potius ex pia
 interpretatione legis, quæ non censetur causam ita urgentem
 comprehendere: sic Sanch. lib. 4. sum. c. 20. n. 19. & expressus
 Suar. t. 3. de relig. lib. 6. c. 9. n. 27. 28. c. 29. Quocirca existimo
 filium, cuius parentes grauius manifeste egent, posse, & debe-
 re omnes illas actiones in eorum subsidium exercere; quæ
 statim religioso indecentes non sunt, quæque illum non im-
 mutant, quales sunt dimittere habitum & extra-obedientiam
 regularis prælati viuere.

10. Notanter dixi, quando parentes grauius manifeste in-
 digent, nam si necessitas dubia est, pro certo sentio contra vo-
 luntatem Praelati nullatenus supradictas actiones te exercere
 posse; quia cum certum sit te sub prælati voluntate, & dire-
 ctione esse, nequis ab hac subiectione certa ob causam du-
 biam te liberare. Non enim dubia, sed certa necessitas paren-
 tis te ad subueniendum illi obligare potest, & notat Suar. d.
 c. 9. n. 27. Quapropter vt hæc debite procedant, debes Praelato
 probare, & manifestam facere necessitatem parentis, aliis
 conueniri non poteris de negata licentia.

11. Verum si intra religionem retento habitu, & seruatō re-
 ligioso ordine subuenire non possis, hoc enim prius tenen-
 dum est, & pro viribus procurandum, sed necessarium tibi sit
 extra claustrum, & obedientiam viuere, & forte habitum di-
 missio, credo probabiliter te nullatenus posse præstare absque
 facultate, & dispensatione superioris, siue necessitas professio-
 nem antecesserit, siue eam fuerit subsecuta, neque prælatum
 obligatum esse eam tibi facultatem concedere. Sic doctores
 secunda sententia. Mouer tam fundamento ibi adducto,
 quod sanè efficax est. Tum quia communior sententia defen-
 dit te non esse obligatum ob grauem necessitatem parentis
 professioni superuenientem habitum dimittere, sed eadem ra-
 tio procedit, cum necessitas antecedit. Ergo in nullo casu cen-
 seris obligatus. Minorem probo, quia obligatio dimittendi
 habitum, vt parenti subuenias, non oritur ex delicto à te com-
 misso in ingressu, sed ex necessitate rei parentis. Si ergo posita
 eadem, & grauiori necessitate professioni superueniente non
 obligaris, neque obligari poteris ob necessitatem anteeden-
 tem. Neque obstat stance necessitate tui parentis te iniquè, &
 iniuste religioni tradere, vt inde inferas religionem dimittere
 posse, vt illi succurras, quia sicut non potes à te excutere obli-
 gationem religiosi status, ita nec potes, nec debes subuenire
 parenti cum illius iactura, & præiudicio. Nec valet exemplum
 serui, qui inuito domino religionem proficetur, qui à domino
 reuocari potest, quia omnes serui actiones sunt domino debi-
 tæ, non sic actiones filij debite sunt parenti egentis, sed iuxta
 filij statum, & conditionem, & præcipue dum filius est sub
 patria potestate. Et ex his soluta, manent, rationes nobis ad-
 uersa.

12. Cæterum etsi inuito Praelato non sit datum Religiosis
 habitum deserere, & extra obedientiam permanenter viuere,
 vt parentibus subueniant. At si Praelatus eam licentiam con-
 cedat, vt verè concedere potest, quando ad remedium neces-
 sitatis est simpliciter necessarium, non dubito quin tunc pos-
 sint religiosi exire, cum substantialiter ordinem regularem
 retineant, & sub obedientia manent: & ita docet Nauarr.
 tom. 3. de regularib. n. 49. c. lib. 3. consil. tit. de regular. consil. 55.
 alias 71. Angl. Florib. 2. p. q. vnic. de vota, art. 2. difficile. 13. Man.
 Rodrig. 2. tom. sum. c. 6. n. 4. Sanchez lib. 4. sum. c. 20. num. 22.
 Lessius lib. 2. c. 11. dub. 3. n. 34. in fine. Non tamen credo alium
 prælatum præter summum Pontificem posse religiosi profes-
 sionis licentiam viuendi permanentem extra claustrum dimisso
 habitu concedere, vt sentit Sanch. & Man. supra; quia est res
 grauisima, neque Episcopis concessa, bene tamen vt possint
 viuere retento habitu.

13. Illud verò est omnino certum, cessante necessitate pa-
 rentis, vel quia iam habet ex quibus commodè sustentari
 possit, vel quia mortuus est, te obligatum esse ad monasterium
 redire, quia cessauit causa dispensationis, & succedit obligatio
 religiosi status, quem adhuc retines. Secus esset, si religiosus
 esses Societatis non professus, & hac de causa dimissus esses à

votis absolutus, cessaret tibi obligatio redeundi, quia religio-
 sus non es, sic Sanch. lib. 4. sum. c. 20. n. 26.

14. Quæ dicta sunt de exitu professorum ad subuenien-
 dum parentibus, procedunt de religiosi non professi Societatis
 Iesu, nam hi verè sunt religiosi, & quantum est ex parte
 sua se religioni perpetuo tradiderunt, sic Sanch. d. c. 20. n. 25.
 Suar. t. 4. de relig. tract. 10. lib. 3. c. 6. n. 13. & licet Societas ob-
 ius, quod habet dimittendi, possit religiosum, cuius parentes
 grauius egent, quibusque in Societate iuxta communem mo-
 dum procedendi subueniri non potest, liberum à votis, statim
 que religioso dimittere, at nullo modo teneatur, si altius reli-
 giosus potius vult, quam noticius sit; quia hæc potestas non
 in commodum aliorum, sed in bonum ipsius Societatis con-
 cessa est, vt bene aduertit Suarez dicto c. 6. n. 14.

14. Tandem dicta de filio, cuius parentes grauius egent,
 dicenda sunt de parente religioso comparatione filiorum in
 saculo manentium, quia vitiorumque est reciproca obligatio,
 Suar. tom. 7. de relig. lib. 6. c. 9. n. 30. Sanch. lib. 4. sum. cap. 20.
 num. 39. Si verò de fratribus, & sororibus, à quibus conuen-
 guineis loquamur, ferè omnes doctores conueniunt religio-
 sum obligatum non esse ob eorum necessitatem statum desere-
 re; esto intra religionem strictius obligetur succurrere illis
 quam extraneis, Suar. c. 9. n. 31. supponit, Sanch. dicto cap. 20.
 num. 300.

§. vlt.

De aliis conditionibus ex parte profitentis ad
professionem requisitis.

S V M M A R I V M.

1. Libertas à debitis, ratiociniisque reddendis requiritur ad
professionem licitam, sed non validam.
2. Item requiritur ne alterius religionis professione obstru-
ctus sis.
3. Debet esse carentia simonia, excommunicationis, aliorumque
peccati, vt licite fiat, sed non vt valide.
4. In professione monialium debet præcedere examen Episcopi,
vt ritè fiat.

1. **N**ona conditio ad professionem requisita est libertas
à debitis, ratiociniisque reddendis. De qua condi-
 tione qualiter religionis ingressum professionem impedit,
 diximus disp. præced. punct. 7. §. 4. ibique statimus profes-
 sionem factam ab eo, qui debitis oneratus est, validam esse, ne-
 que inde Religiosum obligatum manere, manibus, laboribus,
 aut elemosynas querere, aliaque familia præstare; quia debita
 ciuilia morte ciuili videntur extinda, illorumque obligatio
 afficit personam, quamdiu sui iuris est, & quamdiu bona ha-
 bet. Secus si alteri traditur, & bonis omnino caret. Solum est
 aduertendum religiosum Societatis Iesu, qui debitis grauius
 vota scholasticorum emitteret, possideretque aliqua bona, aut
 de nouo acquireret, obligatum esse solutioni contententium. Quia
 his votis vtporè simplicibus, neque tollentibus rerum domi-
 nium, & capacitatem illud acquirendi, non extinguuntur de-
 bita; sicuti extinguuntur professione, sed suspenduntur, quo-
 rumque bona religiosus habeat. Suar. tom. 4. de relig. tract. 10.
 lib. 3. c. 6. fin. n. 16.

2. Decima conditio est, ne professione alterius strictioris
 religionis ligatus sis, quia non datur transitus ad laxiorem,
 imò neque ad æqualem, sed solum permittitur ex laxiori ad
 strictiorem ascendere. In Societate tamen Iesu ex speciali
 eius constitutione non solum professio alterius religionis, sed
 illius habitus assumptio professionem, & incorporationem
 irritat. Suar. tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 3. c. 6. v. 12.

3. Vndecima conditio asseritur carentia excommunicatio-
 nis, simoniae, aut cuiusvis peccati mortalis. Sed hæc nullis
 iure irritant professionem, aut Societatis incorporationem, vt
 pluribus relatis firmat Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. n. 36. Est ta-
 men illicitus talis ingressus, sed diuersimodè; nam ob excom-
 municationem solum erit illicitus sub culpa veniali, nisi fortè
 cum professione alique orationes Ecclesie adiungantur, à
 quarum spiritali communicatione excommunicatus etiam
 oculus priuatus est. Ob simoniam verò sub graui culpa, aliis-
 que grauisimis penis est prohibitus, vt constat ex cæcep. 1.
 de simonia, & nos dicemus tract. de vitis oppositis religioni,
 disp. de simon. punct. 23. Peccatum verò mortale est professio-
 nem per se illicitam non reddat; at est nimis contrarium fini
 religiosi status, qui est viros ad perfectionem dirigere, & pro-
 fessione remittatur poena debita pro culpis commissis.

4. Duodecima conditio peritur à Trident. pro professione
 monialium tantum sess. 25. cap. 17. de regularib. vt ante pro-
 fessionem examinetur monialis ab Episcopo, an libere con-
 sentiat. Quod examen si omittatur, peccabit mortaliter tam
 proficiens,

proficiens, quam recipiens professionem, quia Trident. sub grauibz penis id faciendum praescribit, quippe est bono communi religionis maxime expediens. Man. 2. tom. sum. cap. 8. n. 3. gonz. 2. Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 84.

PUNCTUM III.

Quae sint conditiones requisitae ex parte illius, qui ad professionem, & incorporationem in Societatem admittere debet.

SUMMARIUM.

1. Adesse debet aliquis, qui potestatem habet acceptandi traditionem a religioso factam.
2. Proponitur obiectio ex votis Societatis Iesu, & sit satis.
3. Penes quem sit haec potestas?
4. Ratione excommunicationis non priuatur ea potestas.
5. Praelatus superior potest ex aliqua causa irritare receptionem inferioris eo consulto.

1. **D**ebere esse aliquem, qui nomine religionis traditionem religiosi acceptet, obligetque religionem ad religiosum retinendum, alendum, & gubernationem iuxta religionis institutum in comperto est apud omnes. Quia professio est mutuum contractus, & reciproca obligatio religiosi, & religionis, colligiturque ex cap. porrectum, cap. ad Apostolicam de regularibz. Neque hac conditione excluditur incorporatio in Societatem Iesu per vota biennij, in qua non solum obligatur religiosus ad perpetuam manendum in societate obseruanda paupertatem, castitatem, & obedientiam, sed etiam ipsa religio obligatur ad religiosum retinendum, alendum, & gubernandum, dum causa iusta ad expulsiōnis non adfuerit, vt bene notauit Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 63. Suar. tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 3. c. 1. sine. c. 5. n. 8. & cap. 7. in princ.

2. Sed obiectio, s. p. confit. cap. 4. dici vota biennij in nullius manibus fieri debere, inquit enim constitutio. Qui, peracta sua priori probatione, & experimentis per biennium in Scholasticos approbatos admittuntur coram aliquibus domesticis quamuis non in manibus, cuiusque vota sua emittent. Et in declarat. subditur, vt hoc votum soli Deo offeratur, & non homini, ita nemo id admittit, propterea in nullius manibus fieri dicitur, si igitur in nullius manibus sit, nullius acceptatione indiget, nulliusque nomine societas obligatur. Respondet cum suar. locis allegatis in nullius manibus ea vota fieri quantum ad expressam formam promittendi; bene tamen quoad rem ipsam. Deinde in nullius manibus ea vota fiunt, qui ea ita acceptet, vt societatem obliget ad ea in suo valore semper retinenda, & conseruanda; bene tamen qui ea acceptet, vt societatem obliget ad ea conseruanda, & Religiosum retinendum, dum domino gratum esse iudicauerit. Alias nulla esset differentia inter haec vota, quibus quis constituitur religiosus, & vota illa, quae nouitij tempore nouitatus ex deuotione emittunt, cum ex parte emittentis eadem forma emittantur, eademque obligatio sitis, quia tempore nouitatus emissa à religione non acceptantur, ea de causa religiosum non constituunt. Constituunt verò emissa post biennium, quia à Societate acceptantur, quodque factis indicauit Gregor. XIII. in sua constit. Ascendente, cum dixit scholares per haec vota se societati tradere, traditio autem esse non potest sine acceptatione facta ab eo, qui potestatem acceptandi habet. Dicendum ergo est vota biennij acceptari, & in manibus alicuius praelati fieri, qui nomine Societatis ea acceptet, vt Religiosum retineat quamdiu ad gloriam Dei expediens esse iudicauerit, non autem fieri in manibus alicuius, vt ea perpetuo acceptet, & religiosum perpetuo retineat.

3. Sed est dubium, qui nomine religionis potestatem habeat acceptandi hanc religiosi traditionem? In Societate Iesu compertum est omnem potestatem penes solum praepositum generalem esse, qui eam communicat, quibus esset expediens esse, vt dicitur, s. p. confit. c. 1. lit. B. Regulariter autem etiam ad vota biennij nulli Rectorum generaliter communicatur, sed solum Provincialibus. In aliis religionibus spectanda est forma à Sede Apostolica praescripta prout vbi, & consuetudine declarata est. Regulariter nullus praelatus absque consensu sui conuentus potest nouitius ad professionem admittere, neque conuentus sine sui praelati consensu, quia illa receptio vtrique vtilis, vel nocua est, & tradunt Nauar. lib. 1. c. 1. confit. lit. de confit. conf. 9. d. n. 19. Paul. Layman. lib. 4. sum. tract. 5. c. 5. n. 5. Man. tom. 2. q. regul. q. 17. art. 7. Lessius li. 2. c. 41. dub. 7. num. 61. Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. n. 65. Et admissio aliter facta irrita est, vt multis firmat Sanch. supra.

4. Difficultas est, an si praelatus, vel alius ex requisitis ad receptionem excommunicatus, denuntiatus, vel manifestus clericus percussor existat, valida sit professio ab illo admissa? Videtur non esse, quia ratione excommunicationis priuatus

Perd. à Castro, Sum. Mor. Pars 1. l. 1.

est spirituali iurisdictione. Sed omnino tenendum est validam esse, quia haec potestas non iurisdictionis spiritualis actus est, cum laicus, & femina capax illius sit, & cuilibet monacho particulari competat saltem partialiter. Quae ratio probat idem esse dicendum de praelato prohibito, seu suspensio ab huius admissionis exercitio, validam inquam esse eius receptionem, tamen si omnino illicitam, quia praepcepto, seu suspensio tantum non tollitur potestas, sed impeditur. Excipitur nisi cum suspensio, seu prohibitio adest decretum irritans, sic Sanch. aliis relatis lib. 5. sum. cap. 4. n. 78. & 79.

5. Maior autem difficultas est, an Praelatus superior, v. g. Generalis, vel provincialis possit potestatem inferioris ad recipiendum ita restringere, vt eo inconsulto irrita sit receptio? Ratio dubitandi est, quia inferior Praelatus, v. g. Prior Abbas, seu Rector conuentus non recipit potestatem recipiendi nouitius ad professionem à Provinciali, seu Generali, sed, immediate à Pontifice, seu à tota Religione ex autoritate Pontificis eo ipso, quo superior est, vt supponimus. Ergo nequit superior Praelatus hanc potestatem inferiori restringere, & limitare; quia in ea potestate ei subordinatus non est, neque inferior dicendus. Caeterum verius credo cum Sanch. lib. 5. sum. c. 4. c. 71. id posse iusta, & legitima causa intercedente. Quia etiam inferior praelatus potestatem admitrendi ad professionem non recipiat à superiore; at vsum, & exercitium illius habet ab illo pendentem, quia id recto religionis regimini conuenit; cum enim sit illi inferior, & subditus absolutè, expediat in rem tam graui plenè illi esse subiectam, & subordinatam. Eaque de causa Nicolaus III. in c. exiit. de verb. signif. in 6. post medium, s. verum quia, expressè dixit generalem ordinis D. Francisci posse provincialibus licentiam recipiendi coartate non obstante, quod potestas recipiendi iure ordinatio provincialibus competat. Duplici exemplo Sanch. loco allegato id ipsum confirmat. Primò de parochio, cui iure ordinario competit potestas assistendi matrimonio suorum subditorum, cuius assistentiam ita Episcopus limitare potest videri in aliquo casu graui, & vrgenti, vt nulla sit eo inconsulto, quia ea suspensione videtur Episcopus sic coniungendos à subiectione illius parochi quoad illi casum excludere. Secundò exemplo Abbatissae potentis recipere in suo conuentu monialem, cui Episcopus, cum monasterium subicitur, interdicere; ne eo inconsulto aliquam admiratiam admisso nulla sit, scilicet enim si nollet moniales nouitias admittere; eaque de causa conuentus, signato termino, vt volentes recipiant, alioquin supplere poterit conuentus consentum, sic poterit conuentus consentum in receptione alicuius monialis eo inconsulto suspendere, si id communi bono conuentus expedire iudicauerit. Et ex his soluitur ratio contraria.

PUNCTUM IV.

An si professioni deficiat aliqua ex substantialibus conditionibus, alicquem effectum & obligationem inducat.

SUMMARIUM.

1. Nulla est obligatio seruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam, est professione nulla.
2. Proponitur quadam obiectio. Fit illi satis.
3. Non est obligatus inualidè professus ratificare suam professionem.
4. Nec religio potest compellere religiosum, qui tenuit nullitatem probationis, nec probans se ratificet.

Questio esse potest de duplici obligatione, nempe de obligatione seruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam, & de obligatione ratificandi professionem.

1. Et quoad primam obligationem attinet, dicendum existimo neminem inualidè profitemem suae bona fide, siue ex malitia obligatum esse seruare castitatem, paupertatem, & obedientiam; nam horum obligatio oritur non potest, nisi ex verò voto. Sed votum in professione emissum nullum est, nulla existente professione; quippe est illi essentiale, vel accessorium. Ergo nulla est obligatio.

2. Dices in professione considerandam esse traditionem humanam; quia te Religioni tradis, vt Religioni inseruias, & Deo obsequaris, & deinde viam promissam; qua hoc obsequium praestare debet, scilicet obseruando paupertatem, castitatem, & obedientiam. Poterit ergo traditio esse nulla; vel quia non acceptatur, vel quia tu illius incapax es, nihilominus promissionem obseruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam firmam persistere, vt satis colligitur ex c. quidam c. placet, de courf. coniugat. vbi coniugati irrita professio obligat ad non petendum debitum, & ad abstinentiam à matrimonio contrahendo mortuo coniuge ob votum castitatis in illa professione inualida emissum.